

HET KAPITAAL VIS

KAPITALE KWESTIE

De visstapel, een enorm kapitaal, door het recht behorende aan alleman, is steeds meer een voorwerp van kommer en studie bij ekonomen, wetenschapsmensen, overheden en experts.

En met reden wanneer het verloop van de visserij op de wereld-zeeën en meer bijzonder in het noordelijk halfrond, de visrijkste gebieden van de wereld, nader beschouwd wordt.

De statistieken geven weliswaar overzichtelijk genoeg de ontwikkeling weer van deze uitbatingsbron, maar kunnen in geen geval de praktijk op de visgronden schetsen, waar in sommige gevallen de produktie der laatste jaren verdubbeld werd.

DE VISGRONDEN

De haringkampanje, die feitelijk nooit een einde neemt, ontwikkelt zich vanaf het noorden naarmate hij in nauwere zeeën terecht komt, tot een jacht met vijandig karakter onder de trawlers.

Oost- en Westduitsers, Russen, Polen, Fransen, Belgen en Engelsen steken er mekaar in de meest letterlijke zin de loef af.

Meer in de west op de Newfoundlandse visgronden, waar Amerikanen, Russen, Polen, enz. hun graantje willen meepikken van één der meest produktieve gronden, ontaarde de animositeit reeds in actieve vijandigheid.

Overvaren van elkanders korretouwen met de zuivere bedoeling deze door te snijden, ondanks het gevaar voor eigen vaartuig; omsingeling van enkelingen door vaartuigen van eenzelfde nationaliteit met het doel te belemmeren en andere demonstraties van ergernis maken er het vissen steeds moeilijker.

Zover is het gekomen dat vaartuigen van Kanadese nationaliteit zich bewapenen met antitankgeschut om de naar hun zin al te opdringerige Russen, ten rechte of ten onrechte, met de grote middelen uit de buurt te houden. Hard heeft de provinciegouverneur zich moeten weren om zijn vissers van moorddadige zeeroverij te weerhouden. Meer naar het zuiden toe in de Caraïbische wateren heerst eenzelfde naijver tussen Amerikaanse vissers van verschillende oorsprong.

Anderzijds wordt de walvisvisserij met verdwijning bedreigd, samen met de uitroeiing van de walvisachtigen. Iedereen weet het, maar er schijnt geen middel te bestaan om dit probleem te beheersen.

DE BEVISSING

Vanzelfsprekend moet het uitbaten van de visstapel zo grondig mogelijk geschieden. Maar, en daar ligt juist het knelpunt, deze winning moet gebeuren zodanig dat het kapitaal vis in stand wordt gehouden.

Deze gedachte is beslist niet nieuw en de laatste vijftig jaar werden genoeg waarschuwingen de wereld ingestuurd door mensen die kunnen weten dat aan dit kapitaal teveel geplukt wordt. Zij dringen er steeds op aan dat maatregelen zouden worden getroffen om dit kapitaal in stand te houden. De walvistoeestand is een bewijs dat deze wijsheid geen eer werd aangedaan.

Gewis, talrijke algemene schikkingen werden na internationaal overleg in voege gebracht en op nationaal vlak werden in nagenoeg alle landen regels uitgevaardigd, die het levenswaardige doel hebben bepaalde vissoorten of gedeelten van het viskapitaal intact te bewaren.

AANPASSING DER NATUUR

Een overzicht van de statistieken van lange termijn doet anderzijds opmerken dat op regelmatige tijdstippen in het verloop van de visgeschiedenis momenten voorkomen waarin bepaalde klassen of typen van vaartuigen niet meer lonend varen en uiteraard werkloos aan de kaai liggen, hetgeen zeer dikwijls het natuurlijk gevolg van overfishing betekent.

Aldus stelt de natuur een eigen slagboom op tegen de vernietiging van het kapitaal als gevolg van slechte bevissing, door de rendabiliteit te besnoeien.

De mens nochtans schikt zich naar de ontstane toestand en wendt uitgebreide middelen aan om de vis te gaan opzoeken; nieuwe toestellen, grotere vaartuigen, grotere netten, enz. Kortom, dit produktievermogen, en daarmee de vernietigingskracht, vergeten we dit niet, neemt toe waardoor het kapitaal ongetwijfeld aangetast wordt.

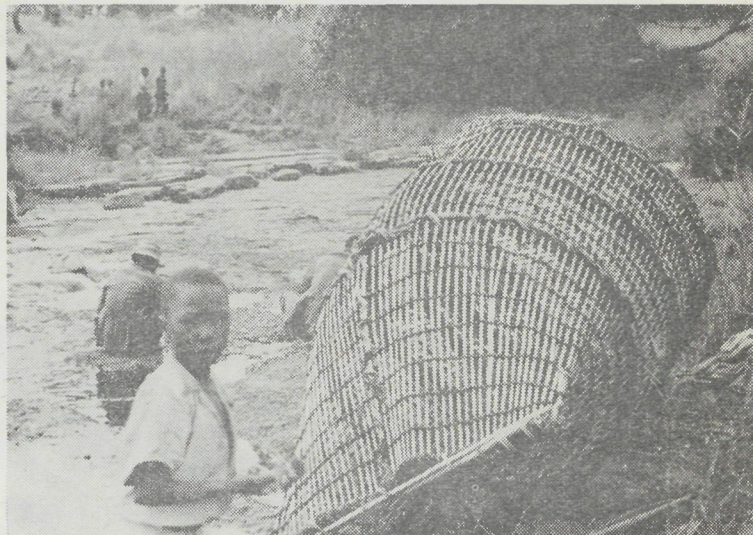
DE TOEKOMST

Maar de toename van de vangskapaciteit door uitbreiding der bevissing zal niet steeds tot gevolg hebben dat de visstand zich zal aanpassen.

Op een gegeven ogenblik moet de definitieve drempel bereikt worden waardoor zelfs de nieuwste of de perfekste vismethoden geen voldoende resultaat meer zullen kunnen geven om de eenvoudige reden dat de gronden voor de grote industriële winningen zullen uitgeput zijn.

Zeer zeker zal zich een tijdelijke stabilisatie voordoen ten gunste van bepaalde visserijen, b.v. deze met beperkte winstoogmerken. Deze toestand tekent zich trouwens reeds af in bepaalde gebieden, zoals deze waar de kustbewoners enkel de voeding op het oog hebben en de visserij bijgevolg een minder kommercieel karakter bezit.

Zelfs doet zich in sommige gevallen een aanpassing van het biolo-

Van 1940 tot 1960 nam de visserij in het toenmalig Belgisch Kongo een grote uitbreiding, zodanig dat rond 1955 de eerste tekenen van overbevissing werden vastgesteld.

Onmiddellijk werden maatregelen genomen, reglementen en dekretten in voege gebracht. Aan het bevissen van kustwateren en broedplaatsen werd o.a. drastisch een einde gemaakt. Fuiken met kleine retten, grote verdelgers van visbroed, werden vanzelfsprekend verboden vistuig.

gisch milieu voor. Bepaalde individuen passen zich aan de nieuwe ontstane toestand aan, waardoor zich een gunstiger ontwikkeling voordoet onder de vorm van vroegere rijpheid, verjonging, maar voornamelijk snellere groei. Indien dit een gunstige oplossing kan schijnen voor een uiterst moeilijk vraagstuk, dan wordt de kompleksiteit van het leven in de zee onderschat. Dit wordt bewezen door het feit dat de kabeljauwstapel blijkbaar een grondige bevissing verdaagt en zich zelfs gunstig aanpast. Het bestaan der andere vissoorten echter, ondergaat een minder gunstig verloop.

NATIONALISATIE

Aan het financiële oogmerk, de werkelijke drijfveer van de intense visserij, voornamelijk in het westen, werd tengevolge van de rijkdom der visgronden, steeds vlot voldaan zodat zelfs niet aan een rationele werkwijze werd gedacht.

De eerste afweer op de ontaarding van de toestand was natuurlijk het arbeids- en uitbatingsproces te rationaliseren.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Waar staat in dit proces het wetenschappelijk onderzoek? Het vorsingswerk moet normaliter de richting aangeven voor een juiste exploitatie van de visstapel, t.t.z. een uitbating die moet toelaten het grondkapitaal, de visstand, op peil te houden.

Maar wijs het verloop van zaken er niet op dat tot op heden dit onderzoek er niet in slaagde het juiste pad aan te duiden? Het is gezien

HET KAPITAAL VIS

EEN KAPITALE KWESTIE

zijn ontzaglijke uitgebreidheid, een zeer moeilijke opdracht en dit is wellicht een eerste oorzaak van het gebrek aan methode in de exploitatie.

Daarbij heeft het onderzoek eveneens een achterstand op de exploitatie. Inderdaad, in het wisselbedrijf is het werkelijke voren maar aangevangen lang nadat de uitbating bestond, daar waar het normalerwijze aan de uitbating moet voorafgaan.

Deze achterstand kan anderzijds wel worden achterhaald indien het wetenschappelijk onderzoek over de grote middelen kan beschikken welke het nodig heeft.

Het idee van het instand-houden van het kapitaal vis zou nochtans uitvoerbaar zijn indien het bedrijf zich kon wenden tot de ekspert, om van hem de nodige richtlijnen te ontvangen voor het vissen van de hoeveelheden waaraan behoefte bestaat en terzelfdertijd toe te laten aan diegenen die ons volgen er eveneens van te leven.

Dergelijk antwoord wordt ons niet formeel gegeven voor het ogenblik, en het is te voorzien dat, gezien de biologen tenslotte nog weinig afweten van het leven der meeste vissoorten, dit antwoord nog lang zal uitblijven.

Nog zou dergelijke werkwijze, indien ze mogelijk ware, in konflikt komen met het principe van de vrijheid ter zee, en daardoor afgeremd worden.

GEVOLGEN

Dit heeft als gevolg dat de visserijwereld zich naargelang, ofwel tevreden moet stellen met aanpassingen van empirische aard ofwel naar lust kan plukken en verzamelen.

Onder deze aanpassingen bevinden zich o.a. de minimummaten voor bepaalde vissoorten en voor de maaswijdte en de maatregelen tot bevordering van de visstand in de territoriale wateren.

Deze maatregelen mogen nochtans niet van dergelijke aard zijn dat de produktie erdoor zou worden in gevaar gebracht. En hier ligt de ware opdracht van de wetenschap: de visvoortbrenging moet voldoende kunnen wezen om de behoeften van jaar tot jaar te kunnen volgen op een normaal niveau.

REGLEMENTERING

Gezien het hier een situatie betreft van algemeen belang en de mens van huize uit niet geneigd is met dit algemeen belang en zelfs met de belangen van zijn buurman rekenschap te houden uit eigen beweging, is de reglementering een noodzakelijkheid.

Dergelijke reglementering, gekoncretiseerd door internationale voordragen of door wetten, moeten worden opgemaakt door mensen die een grote bevoegdheid bezitten inzake visserij.

L.A. INGHELBRECHT.

IN MEMORIAM...

Charles Olivier

Woensdag bereikte ons het ontstellend bericht van het overlijden van de heer Charles Olivier, in onze visserijmiddens beter gekend als « Chareltje van Denye's », in de ouderdom van 59 jaar, na een slepende ziekte.

Wijlen Charles Olivier werd te Oostende geboren op 1 mei 1905, en kwam als 15-jarige knaap werken bij zijn oom, wijlen Jules Denye op diens scheepswerf.

Als jongen wist hij zich evenwel spoedig op te werken om tenslotte nu reeds sedert lange jaren de leiding van de werf in handen te hebben. Tijdens zijn 45-jaren lange loopbaan op bedoelde scheepswerf hielp hij mede aan de konstruktie van meer dan honderd vissersvaartuigen, gaande van kleine garnaalscheepjes tot grote middenslagtreilers.

Het was evenwel sedert een paar jaar dat een hartkwaal hem had

aangetast en hem langzaam ondermijnde. Bij perioden moest hij alle bedrijvigheid stopzetten, tot hij tenslotte vóór een tiental dagen werd opgenomen in een kliniek. Niettegenstaande de beste zorgen welke hij genoot heeft het niet mogen baten en nam hij dinsdag jl. voor goed afscheid van het aardse leven.

« Chareltje van Denye's » hebben wij persoonlijk gekend als een stil en zacht mens, die evenwel steeds bereid was de helpende hand onbaatzuchtig toe te steken, waar en wanneer dit nodig bleek. Een mens die niets teveel gevraagd was, en dit deed op de hem eigen eenvoudige manier, wars van alle opscheperij en eigenbelang.

In hem verliezen wij een goed man, en een gekend figuur in onze visserijmiddens.

Wij bieden dan ook aan de getroffen familie onze meest oprechte deelneming aan bij dit zware verlies. — B

NEDERLAND

Markt IJmuiden

VAN DAG TOT DAG

In IJmuiden waren de aanvoeren donderdag 5.450 kisten waarvan 162 tong en tarbot, 455 schol, 2 schar, 450 schelvis, 20 wijting, 80 kabeljauw en gul, 12 haai, 10 koolvis en 9 diversen. Tongprijzen waren nhoog, schol was er alleen in de allerkleinste maat, maar ook hier was de prijs stevig. Schelvis kwam ook tot grote hoogte.

De besommingen waren KW.101 f 7.880, KW.52 f 11.070, KW.92 f 1.950, VL.34 f 6.180.

Aan de markt waren ondermeer de VL.121 Willem met 565 kisten, de VL.110 Michiel Jan met 700 kisten, de KW.132 met 160 kisten, de KW.206 met 550 kisten en 100 stuks kabeljauw, de KW.91 met 300 kisten, de WR.61 met 420 kisten, de SCH.261 met 450 kisten, de SCH.261 met 450 kisten, de KW.127 met 350 kisten, de KW.219 met 400 kisten, de IJM.154 Protinus met 350 kisten en de KW.103 met 2100.

Het slechte weer maakte de visserij niet gemakkelijk. Verschillende schepen aanvaardden dan ook al de thuisreis.

In Scheveningen was de aanvoer 20 schelvis, 30 wijting, 20 gul en kabeljauw, 1600 haring, 300 schol, 3.200 kg tong. De SCH.16 besomde f 91.170 de SCH.126 f 42.000, de SCH.9 f 49.015.

Voorts waren er 15 kustvissers met f 49.360 aan verse vis. De aanvoer van zoute haring was 1.160 kantjes. Per kantje werd genoteerd: maatjesharing zout klein 70-90, maatjesharing zout groot 52-58, steurharing 33-40.

Vrijdag was de aanvoer door 40 schepen in IJmuiden 6.225 kisten, waarvan 2.050 schelvis, 100 radio, 220 wijting, 180 gul en kabeljauw, 2.200 haring, 460 makreel, 520 schol, 15 tarbot en 120 varia, verder 350 stuks kabeljauw en 13.000 kg tong.

Tong bleef konstant in prijs. Van schol was er nu een grote sortering met hoge prijzen. Schelvis bleef ook stevig aan de prijs, kabeljauw was veel goedkoper dan de dag tevoren toen de prijzen enorm hoog hadden gelegen.

Een mooi sukses boekte de VL. 110, Michiel Jan. Van de visserij bij Flamborough was het schip op de thuisreis toen men aan de noordkant van de Silverpit veel leven op de echometer bespeurde. Dat men onmiddellijk een kans waagde ligt voor de hand. De schipper was gelukkig, want twee trekken leverden bijna 200 kisten haring van bijzondere goede kwaliteit op. Tal van andere schepen gingen natuurlijk naar de suksesplaats.

In de Noord kwam de visserij weer wat op gang. Veel trekken van 50 manden schelvis konden

worden gemeld. Wat makreel, wijting, gul en kabeljauw kwam eveneens in de netten terecht.

Om de Oost boekten de grote kotters aardige resultaten. Trekken van ongeveer 30 manden schelvis waren geen uitzondering. Tong werd echter vrijwel niet gevangen. Men was tevreden als er 10 kg binnenboord kwam in 1 trek met daarbij wat schol en wijting. In Scheveningen was de aanvoer 20 schol en 80 kg tong.

Zaterdag kwamen in Scheveningen aan de markt de SCH.5 met f 5.300, de SCH.21 met f 9.960, de SCH.33 met f 14.530, de SCH.52 met f 7.500 de SCH.64 met f 8.880, en 6 kustvissers met samen f 14.645 aan verse vis.

Maandagmorgen werden in IJmuiden 11.000 kisten aangevoerd, waarvan 2100 kisten schelvis, 80 radio, 380 wijting, 280 gul en kabeljauw, 970 koolvis, 4.360 haring, 100 kleine haring, 350 makreel, 1820 schol, 60 tarbot, 420 varia, 420 stuks kabeljauw en 12.000 kg tong.

In Scheveningen was de aanvoer 400 schelvis, 80 wijting, 50 gul en kabeljauw, 33.000 haring, 20 makreel, 10 schol, en 7.000 kg tong.

De trawlogger SCH.50 besomde f 12.665, SCH.55 f 6.200, SCH.246 f 12.305, SCH.248 f 14.870. Vier kustvissers zorgden voor f 9.940 aan verse vis of haring.

De aanvoer van gezouten haring was 3.400 kantjes. Per kantje werd genoteerd: maatjesharing zout klein 75-90, maatjesharing zout groot 52-58, volle haring 54-77, en steurharing 32-42.

Dinsdag was de aanvoer in IJmuiden 6822 kisten verzorgd door 24 schepen waarvan 1380 schelvis, 40 radio, 100 wijting, 210 gul en kabeljauw, 480 koolvis, 3200 haring, 200 kleine haring, 880 makreel, 230 schol, 7 tarbot, 260 varia, 210 stuks kabeljauw en 1750 kg tong.

Kabeljauw was weer stevig aan de prijs, tong was duur. Schol bleef ook gevraagd. Bij de Silverpit was weer een concentratie van trawlers van verschillende nationaliteit, die allen op de haring zaten. De vangsten waren zeer wisselvallig, namelijk van nihil tot 60 kantjes per trek. De dagvangsten liepen uiteen van 20 tot 200 kantjes.

Woensdag voerden 8 vaartuigen 3.220 kisten vis aan waarvan 10 tong en tarbot, 1.280 schelvis, 50 wijting, 50 gul en kabeljauw, 130 koolvis, 1.350 haring, 260 makreel, 65 schol en 110 diversen.